

Skidor snabbare än snowboard

Även om en snowboard bara har en kontaktyta med snön medan skidorna har två, är skidor ändå snabbare. Det beror på att skidornas totala kontaktyta och därmed även friktionen är mindre än snowboardens.

Världsrekordet på snowboard

Hastighet: 201,9 km/h

Vem: **Darren Powell**

När: 1999

Var: Les Arcs, Frankrike

Världsrekordet på skidor

Hastighet: 251,4 km/h

Vem: **Simone Origone**

När: 2006

Var: Les Arcs, Frankrike

Är skidor eller snowboard snabbast?

På skidor är vikten fördelad på två punkter, medan den på en snowboard är samlad i en. Vilket är egentligen snabbast?

Den högsta hastighet som uppnåtts på skidor är 251,4 kilometer i timmen, medan rekordet för snowboard "bara" är 201,9 kilometer i timmen. Även under mer ordinära förhållanden är skidor snabbare än snowboard.

Skillnaden beror först och främst på att friktionen är större för en snowboard. En snowboard har visserligen bara en kontakt-

yta med snön, medan skidor har två, men beröringsytan – och därmed friktionen – är störst för en snowboard. Det beror bland annat på att snowboarden från början byggdes för att utföra stunts och inte för att åka fort med, medan utvecklingen av skidor tvärtom handlat om att öka hastigheten. Generellt är det dock svårt för en snowboardåkare att hålla balansen, om han bara susar nedför en pist. Han kommer att vara tvungen att svänga en aning och därmed bromsa upp lite. En skidåkare har däremot två stödpunkter och kan därför åka mer rakt ned.

Varifrån kommer ordet sex?

På latin använde romarna ordet "sexus" för kön – "sexus potior" för det starka könet och "sexus sequior" för det svaga. Ordet "sexus" tog den engelsktalande världen till sig. Det blev till "sex", från vilket ordet "sexig" uppstod. Det latinska ordet "sexus" anses tillhöra samma familj som verbet "secare", som betyder att dela eller skära upp – här att dela upp efter kön. "Secare" används även i "sektion". Ordet "sexappeal" dök upp i början av 1900-talet.

Vilket djur har störst ögon?

Jättebläckfisken

(*Architeuthis dux*), som är en av de största arterna av tioarmade bläckfiskar, har djurrikets största ögon. De kan bli 25 centimeter i diameter, det vill säga lika stora som en volleyball. Med sina åtta armar och två fångstarmar kan jättebläckfisken bli upp till 18 meter lång och väga upp till 900 kilo.

Varför är himlen ljusare under regnbågen?

En regnbåge består av mer än bara den färgade bågen. Solen strålar bryts inne i regndropparna på ett sådant sätt att en del av ljuset reflekteras till åskådaren inom regnbågens omkrets. Området under regnbågen förefaller därför vara ljusare än utanför den. Är det en så kallad sekundär regnbåge, verkar området utanför denna åter ljusare.

Regnbågar uppstår när solljus bryts vid gränssytan mellan luft och vatten i regndroppar. Då färger bryts lite olika, är regnbågen röd ytterst och går genom

hela färgspektrum till blå eller violett innerst. I en sekundär regnbåge har ljuset reflekterats två gånger i droppen och färgerna är därför omvänt placerade.

Det mörka bandet mellan den innersta och den yttersta regnbågen kallas Alexanders mörka band. Namnet kommer från runt år 200, då Alexander från Afrosias beskrev fenomenet. Faktiskt är området inte mörkare än resten av himlen, men det ser så ut för att områdena inom den primära och utanför den sekundära bågen reflekterar solljuset.

Området inom en regnbåge lysas upp av solstrålar, som reflekteras i en spetsigare vinkel genom regnets droppar. Färgerna splittras då inte upp som i själva bågen.